

ПРОФЕСІЙНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА УСПИХУ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА

Артур Канівець¹

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-126-8-41>

У зв'язку зі складною соціально-політичною й економічною ситуацією яка склалася в нашій країні, з кожним роком більшою мірою кожна особа потребує кваліфікованої підтримки у розв'язанні соціальних питань. На сьогодні як ніколи професія соціального працівника стала однією з актуальніших потреб у суспільстві. На даний час ми розуміємо, що зростання попиту на такі професії в майбутньому буде мати велике значення і тому повинні прикласти багато зусиль, щоб соціальні працівники були добре підготовленими. Потрібно використовувати такі інноваційні форми та методи роботи, щоб студентам було цікаво

¹ Університет Григорія Сковороди в Переяславі, Україна

навчатися та щоб вони серйозно відносилися до якості отримуваних знань і розуміли, що їм потрібно буде постійно удосконалювати свої навички й знання у цій сфері [1, с. 353].

Актуальною проблемою зокрема для теоретичної та практичної діяльності у професійній освіті є формування готовності до професійної діяльності. Саме тому, щоб вирішення цих завдань було ефективним в наш час соціальний працівник повинен бути готовим до використання технології медико-соціальної роботи на належному рівні. Ці технології містять в собі такі складові:

- теоретичну;
- практичну;
- мотиваційну;
- емоційно-вольову.

Проаналізувавши наукову літературу ми розуміємо який значний матеріал накопичено щодо питання поняття «готовність» майбутніх фахівців до певних видів діяльності.

Майбутні соціальні працівники теоретично готові до використання технологій медико-соціальної роботи у своїй професійній діяльності. Знання, які вони отримали у процесі навчання будуть використані ними:

- для безконфліктної роботи з різними категоріями клієнтів у вирішенні їх проблем;
- для володіння знаннями вітчизняного та закордонного досвіду;
- для медичного страхування та реабілітації осіб з обмеженими можливостями та організації медико-соціальної роботи з населенням, запобігати розвиткові різних захворювань, планування сім'ї, а також формування здорового способу життя.

Майбутній соціальний працівник повинен бути практично готовим використовувати уміння та навички у своїй діяльності. Обґрунтований набір критеріїв необхідності й достатності є однією з умов адекватного оцінювання цього компонента. Тому конструктивним вирішенням цього завдання буде виділення системного підходу функцій діяльності соціального працівника. Оцінювання практичної готовності соціального працівника в першу чергу базується на взаємодії умінь, а не їх прояву. Потреби, інтереси, ціннісні орієнтації, ідеали все це є мотиваційною готовністю майбутніх соціальних працівників при використанні та у практичній медико-соціальній роботі.

Визначальним впливом на систему мотивації та відносин є поведінка соціального працівника, яка базується на таких положеннях:

- при професійних відносинах потрібно ставити потреби інших, а не власні інтереси;

– при формуванні взаємин з клієнтом дотримуватись професійних цілей;

– відносини з соціальними партнерами та клієнтами будувати враховуючи свою відповідальність за кінцевий результат.

Від рівня мотивації залежить спрямованість, тривалість і стійкість поведінки особистості, підвищення ефективності дій. Мотивація впливає на формування різних компонентів активності й відіграє важливу роль в засвоєнні професійних знань умінь та навичок. Мотивація є важливим чинником для успішної професійної діяльності соціального працівника. Саме тому професійна підготовка повинна бути спрямована на виконання поставлених завдань у розв'язання соціальних проблем клієнтів. Захопленість медико-соціальною роботою, повагою до своїх клієнтів, умінням управляти професійними діями й виявляється в емоційно-вольовій готовності [2, с. 44].

Соціальний педагог може мати свої симпатії та антипатії, але вони не мають відобразитися на якості його роботи з клієнтами (вихованцями) та колегами, особистість яких потрібно оцінювати об'єктивно, не наділяючи неіснуючими позитивними або негативними якостями.

Соціальний працівник не повинен використовувати до клієнтів свою симпатію, він повинен об'єктивно оцінювати особистість, не наділяючи уявними негативними чи позитивними якостями колег або клієнтів. Самокритичність і вимогливість до себе має бути пов'язана зі скромністю фахівця. Він повинен бачити свої помилки й недоліки та вміти їх аналізувати чесно і відверто, а також старатися через тематичні заходи впливати й усувати їх. При виборі такої професії соціальний працівник людина повинна любити зокрема дітей і допомагати їм у засвоєнні навичок [3, с. 30].

Використовуючи свої професійні знання й вміння соціальний працівник повинен виконувати певні функції:

- організаторська, прогностична, соціально профілактична;
- комунікативна, правозахисна, соціально-перетворювальна.

Для досягнення професійної мети, швидко орієнтуватися в різних нових ситуаціях, планування і результативність свої діяльності неабияку допомогу надають теоретичні знання й вміння у діяльності соціального працівника [4, с. 70].

Соціальна робота належить до тих сфер, які значною мірою залежить від комунікативної взаємодії та компетентності фахівця. Виникає процес засвоєння теоретичних і практичних умінь спілкуватися з клієнтами, переживати за них і співчувати.

Не кожна людина може працювати у соціальній сфері, а тому під час навчання студентів у ЗВО потрібно враховувати це не тільки при виборі

професії соціального працівника, а й при використанні інноваційних методик. Конкретний аналіз особливостей професійної соціальної роботи, якостей та умінь, окреслює, що професіоналізм залежить від особистих здатностей та компетентності фахівця соціальної сфери.

Список використаних джерел:

1. Богданюк К. Розвиток професійних здібностей майбутніх соціальних працівників під час навчання у ЗВО. Правова система України в умовах європейської інтеграції : погляд студентської молоді : зб. тез доп. III Міжнар. наук. студ. конф. [м. Тернопіль, 15 травня 2019 р.] / редкол. : С. В. Банах, Т. В. Вовк, А. В. Грубінко [та ін.]. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. С. 351–354.
2. Данко Д. В. Компоненти готовності майбутніх соціальних працівників до використання технологій медико-соціальної роботи в професійній діяльності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота* / гол. ред. І.В. Козубовська. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2012. Вип. 24. С. 43–45.
3. Гомонюк О. М. Професійно значущі якості майбутнього соціального педагога – важлива складова його професійно-педагогічної культури. *Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України. Сер. : Пед. та психол. науки*. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2012. № 63. С. 28–34.
4. Пожидаєва О. В. Складові професійної характеристики соціального педагога. *Соціальна робота в Україні: теорія і практика : наук. метод. журнал*. 2014. № 1/2 С. 66–72.